ELIMU BATILI YA UWEZO
TATHMINI YA MAENDELEO YA MWANAFUNZI
MUHULA 1 001 – 2027
KISWAHILI INSHA
MUDA: SAA 1 DAKIKA 20

5

JINA: _____ **NAMBARI YA TATHMINI:** _____

SHULE: _____ **TAREHE:** _____

Umepewa dakika 40 kuandika insha yenye nakshi na ya kuvutia sana.

SWALI LA INSHA

Mwandikie rafiki yako barua ukimweleza jinsi likizo yako ilivyokuwa.

HUU NDIO UKURASA WA MWISHO ULIOPIGWA CHAPA

MWONGOZO INSHA: BARUA YA KIRAFIKI

1. Mwongozo wa mwalimu

Mwanafunzi anatarajiwa kuandika barua ya kirafiki inayoeleza shughuli alizofanya wakati wa likizo. Barua inapaswa kuwa na anwani ya mwandishi, tarehe, salamu, utangulizi, kiini, hitimisho na jina la mwandishi.

Mambo muhimu yanayopaswa kuzingatiwa:

- Kutumia muundo sahihi wa barua ya kirafiki.
- Kueleza shughuli mbalimbali zilizofanywa wakati wa likizo.
- Kutumia lugha fasaha, yenye mtiririko mzuri wa mawazo.
- Kutumia aya zinazofaa na viunganishi.
- Kuzingatia tahajia, alama za uakifishaji na sarufi.
- Kuandika barua yenye ubunifu na inayovutia.

2. Sampuli ya barua ya kirafiki

P.O. Box 125,
Nakuru.

12 Januari 2027.

Mpendwa rafiki yangu Amina,

Habari yako? Natumaini kuwa unaendelea vizuri na masomo yako. Mimi pia ninaendelea vizuri. Nimeamua kukuandikia barua hii ili nikueleze jinsi likizo yangu ilivyokuwa.

Kwanza, nilifurahi sana nilipofunga shule kwa sababu nilipata nafasi ya kupumzika baada ya kusoma kwa bidii. Siku chache baada ya kufunga shule, nilisafiri kwenda nyumbani kwa nyanya yangu kijijini. Nilipofika huko, nyanya alinipokea kwa furaha na kunitayarishia chakula kitamu.

Wakati wa likizo, nilimsaidia nyanya kufanya kazi mbalimbali za nyumbani. Nilifagia nyumba, niliosha vyombo na nilimsaidia kumwagilia mimea bustanini. Pia, nilipata nafasi ya kucheza na binamu zangu. Tulicheza mpira, kuruka kamba na michezo mingine ya kufurahisha.

Jambo lililonifurahisha zaidi ni kwamba siku moja tulitembelea mbuga ya wanyama pamoja na wazazi wangu. Tuliona twiga, tembo, simba na pundamilia. Nilifurahia kujifunza kuhusu wanyama hao na mazingira yao. Nilipiga picha nyingi ili nizihifadhi kama kumbukumbu ya siku hiyo nzuri.

Mbali na kucheza na kutembelea sehemu mbalimbali, nilitenga muda wa kusoma vitabu na kufanya kazi nilizopewa na mwalimu. Nilihakikisha kuwa nimekamilisha kazi zangu kabla ya shule kufunguliwa. Kwa kweli, likizo yangu ilikuwa ya kufurahisha, yenye manufaa na ya kujifunza mambo mapya.

Rafiki yangu, ningependa kusikia jinsi likizo yako ilivyokuwa. Niandikie barua unieleze shughuli ulizofanya na mambo mapya uliyojifunza. Natarajia kukuona shuleni tutakapoendelea na masomo.

Wasalimie wazazi wako kwa niaba yangu.

Rafiki yako mpendwa,

Neema.

3. Viwango vinne vya kutathmini insha

Jedwali hili linaweza kutumiwa kutathmini kazi ya mwanafunzi kwa kuzingatia ubora wa maandishi yake.

Kiwango	Maelezo ya utendaji	Alama
Kiwango cha 4 – Bora sana	Ameandika barua yenye muundo kamili, mawazo yaliyopangwa vizuri, maelezo ya kutosha, lugha fasaha na makosa machache sana au yasiyokuwepo.	4
Kiwango cha 3 – Vizuri	Amezingatia sehemu nyingi za barua, ameeleza shughuli za likizo kwa kueleweka, lakini ana makosa machache ya lugha au mpangilio.	3
Kiwango cha 2 – Wastani	Ameandika baadhi ya sehemu za barua, lakini maelezo ni machache, mtiririko wa mawazo si mzuri kila wakati na kuna makosa kadhaa.	2
Kiwango cha 1 – Anahitaji msaada	Barua haijakamilika au muundo wake si sahihi, maelezo ni machache sana na makosa ya lugha yanatatiza uelewa.	1

Dokezo: Hivi ni viwango vya jumla vya mwongozo. Mwalimu anaweza kuvirekebisha kulingana na vigezo rasmi vya tathmini vya shule au vya KICD.

4. Rubriki ya kina ya alama 20

Kigezo	Alama

Muundo wa barua ya kirafiki	4
Maudhui na maelezo kuhusu likizo	6
Mpangilio wa mawazo na aya	3
Matumizi ya lugha na sarufi	4
Tahajia na uakifishaji	2
Ubunifu na mvuto wa maandishi	1
Jumla	20

5. Mfano wa namna ya kuweka alama kwa viwango vinne

Kiwango	Alama kati ya 20	Maoni ya mwalimu
4	17–20	Umeandika barua bora sana. Endelea hivyo!
3	13–16	Kazi nzuri. Boresha baadhi ya vipengele vya lugha.
2	9–12	Unaendelea vizuri. Zingatia muundo na upanuzi wa maelezo.
1	0–8	Unahitaji mazoezi zaidi ya kuandika barua ya kirafiki.